

23. B! P.D.

9-2-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΤΤΑΛΑΣ
'Αριθ. Έρωτ. Κηφ. II, 23/16/70

ΕΠΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ

¶

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1969 - Ιανουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Έξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ... ΒΙΖΑΡΙ
 (παλαιότερον όνομα:██████████), 'Επαρχίας Αμαρίου ..,
 Νομού Ρεθίου.....
 2. 'Όνοματεπώνυμον τοῦ έξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος' Επίβουλον'
Διοικητής αυτού.. ἐπάγγελμα Β.Ι.Ζ.Α.Π......
 Ταχυδρομική διεύθυνσις Β.Ι.Ζ.Α.Π......
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν έξεταζόμενον τόπον..... 5.0
 3. 'Απὸ ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) όνομα καὶ ἐπώνυμον ΜΙΛΑΝΗΣ.....ΠΑΡΑΓΟΥΔΑΚΗ! ..

 ήλικία 43... γραμματικὴ γνῶσης Ε. Διπλωματική ..
 τόπος κατοικίας Β.Ι.Ζ.Α.Π......

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ | Τεχνολογία

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Εἰς τὸν τόπον τοῦ Αἰγαίου οὐδὲν οὐδὲν*
θεοφάνειαν οὐδὲν μηδὲν οὐδὲν γίγνεται *εἰπεν οὐδὲν οὐδὲν*

‘Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *εἰπεν οὐδὲν οὐδὲν*

2) Εἰς ποίους ἄνθηκον ὡς ἴδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας (“Ἐλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους”· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ. *εἰπεν οὐδὲν οὐδὲν*

3) ‘Ο πατήρ διετηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ’ αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Διανέμετο τέρποντα τον θάνατον λαβειν*

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Einschriften: 1899

- 2) Οι τεχνίται (δηλ. οι βιοτέχναι), ἀσχολοῦνται ἐν παρέγγει καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; *Ναι*

- γ'. 1) Εις τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους· ως ἄπομα ἢ μὲ δόλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των :

.....

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) Πίστω τὸ ή κοινωνική των θέσις ; . . .

Ποια ήτο η κοινωνική των θέσις ; . . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΙΚΩΣ, δηλ. διά το θέρισμα,

- 3) Ποιά ήτο ή άμοιβη των; (εἰς εἰδός ή εἰς χρῆμα;)

- 4) Έχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; φυσικῶς, θῆται τῷ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ διὰ ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; Ήσαν αὐθεῖς μόνον ἢ καὶ γυναικεῖς ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; τιμερούσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Абракадабра... Абракадабра... Абракадабра...

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἡ δοῦλαι; Ἐὰν νοί,
ἀπὸ ποιόυς τόπους προήρχοντο;. Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλαι;

2-го. Синопия. Октябрь 1912. ПЕРВЫЙ

- 6) α) Οι νέοι και αἱ νέαι τοῦ τόπου πρῶ ἐπήγανται δι' ἀνεύρεσιν
ἐργασίας; ... Εἰς! Η περικομη. νε).? Αγρούνη...
Εἰς! Η περικομη. νε).? Αγρούνη...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς: ως ἔργαται... Ν.οι. ή ως τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-, ματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ.; ... ή... "G. Π. Φ. Φ. Β. Ο! αλεν

Regulations:.....

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον
(βιόν, αίγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος;

.....
.....
.....

X 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χρυσῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; Μο... 1.9.5.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦ ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Μο... <ρ.ο.1.ρ.ο.4.4.6.1.5.

1.9.5. επί... αἱ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Μο... 1.9.6.0....

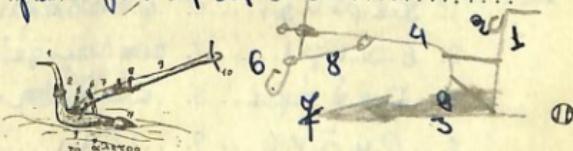
1) Σιδηροῦ ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δῆλον μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποιακτήματα ἔχρησιμοποιεῖται (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποὺ ἐγίνετο ἡ πρώτη-
σεία αὐτοῦ; Μα... διγέρα εἰς διατάξην τοῦτο
καὶ τὸ μονόφτερον εἰς τὸ διπλόν. Οιρι-
δηρομέριον τοῦ ουρανοῦ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρῳ παρατιθέμένου.

1. Εαρί... 4. Βραβέρι 7. Κύλι... 10.

2. γέλιο... 5. Θερισμόν. 8. Βαλεντίνιοι.

3. Θερισμό... 6. γαντζόι ηφυρός.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Κίνητα.....

3) Μηχανὴ θερισμοῦ Κίνητα.....

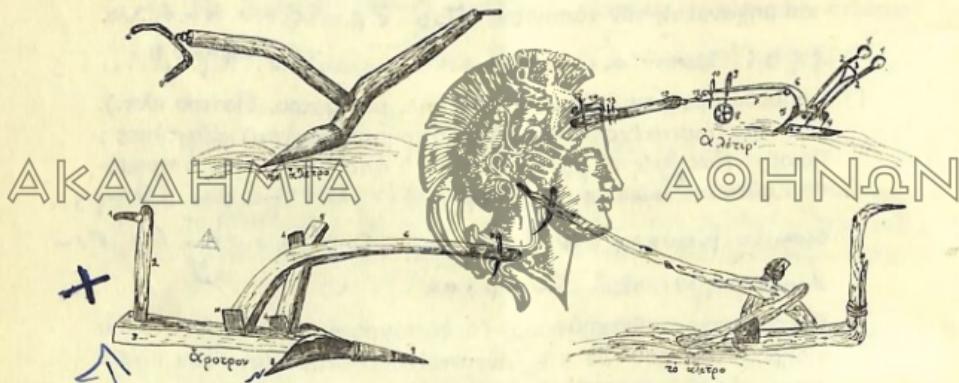
- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....Θερινό.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ..Αγρού. Βέβηλος.....

στ'. 1) Τὸ ἔυλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεξουάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ἔυλινον ἄροτρον .Ο.Σ. Δ.ερ μεσόγειος τερρανού,
Χίλια.ρ.ρ.α.ν.. μελ. θεατραλειών.εφν.. Ρό. Αρ. Λ.ρ.ο.,
.Επιθετ.α.λα.ν.ρ.ε.τ.. μελ. Κ.ε.λ.ι.α.λ.η.ν.λ......

.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ἔυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει δύνματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

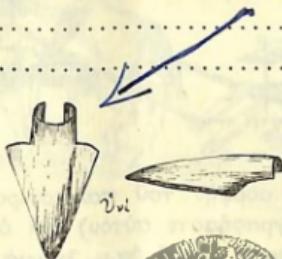
 1. Χ.ε.ρ.ο.ν.γ.τ. 6. ο.λ.ο.β.ε.ρ. 11. ε.γ.π.ν.
 2. έ.ο.λ.ε.ρ. 7. ε.π.λ.ε.μ.π.ε.ρ. 12.
 3. θ.ο.λ.ε.ρ. 8. ο.λ.φ.ρ.ο.ν. 13.
 4. θ.γ.π.ν.λ. 9. ι.ν.ν. 14.
 5. θ.δ.ι.λ. 10. θ.γ.π.ν.λ. 15.

⁽¹⁾ Έάγε εἴνας δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ύπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸῦ ὑπὸ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἣ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔαν εἴναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

.....
.....
.....

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

.....
.....

- 6) Ἡτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξυλου ἢ σιδήρου;

.....
.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).

.....
.....
.....

πριόνι

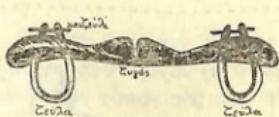

ἀρίδα

ρινί ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. ἴππος, ἡμίονος, ὄνος. *6.ο.ετ., η.θίσ.ο.λ.ρ.θ.θ.θ.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διά τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἕν: *θ.ο.θ.θ.θ.θ.*
- 9) Διά τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
θ.ν.α..θ.ν.α..θ.α.θ.ν.θ.θ.

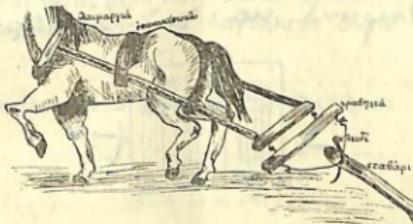

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δύνομάσσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.). *θεωρ.*

- 10) Σχεδιάσσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *θεωρ. θεωρ.*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδῆρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς φύτὸν τὸ ἄροτρον διά τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάσσατε
αὐτὸν). *θεωρ. θεωρ. θεωρ.*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου;
Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὡργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης τοῦ ὄγρου ἢ ἄλλος), 2) γυναικας, 3) υπομέτρης. Σημειώσατε ποία π. συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βιδιῶν (ἢ τοῦ βιδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἴ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

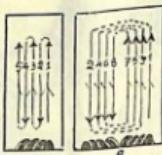
.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιον τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπισης πώς γίνεται σήμερον) τὸ δργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εύθειαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

*Θερικόν... μεταβολή... γραμμή...
ανατολή... οριγενετικά... διαδικούνται
επίσημα... μεταβολή... γραμμή...*

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ στειροῦ, ποῖον ἐκ τῶν δργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος δργωμάτος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ δργωμα τοῦ σύρου ἔγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (ἢ σπορές, στάμνες, στασίες, μεσόρρεες κ.λ.π.); *Μεταστάμνες*.....

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν;

Ανατολή... μεταβολή...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ὅλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπτάνην, δῆλον. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; *Δηλον... ωριγραφή... θυμηθεύει... μ.μ.*

Μηνιλειον... ορθοφυλλον... ή... ουρανόν...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη δργωμάτος (ἄροτριάσεως) ήσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δῆλον. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ θύνιον: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. *Καθέτως... θύνιον...*

θύνιον...

Εις ποια όργωματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (όργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα όργωματα ἔγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (όνοματολογία) τὰ όργωματα αὐτά π.χ. καλλουργιά,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

.....

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Γ. ινελαι. ἐρι. υρεν. βανεχεῖτ. ωδρού.
Θεραψ. ελα. πει. κυρινεται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν οιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

αξι. πο. μέ. θέ. κ. γ. κ. γ. κ. γ.

- 4) Πόσα όργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχήν; . Δ. μ. ο. ωργω. παλι. Ε. μονερι. η. κ. κ. γ. α. π. i.

- 5) Ποια ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκινον εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Η. 6. ω. ο. ρ. δ. θ. ο. ρ. ία

- β) Μὲ ποια γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

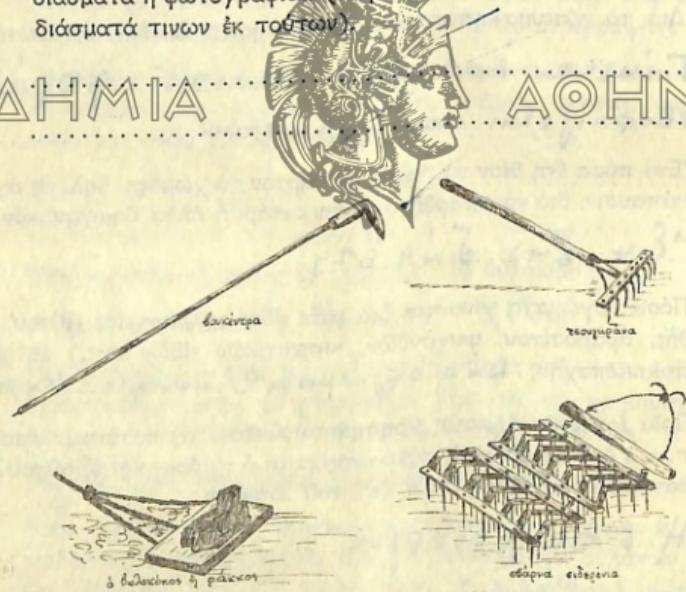
.....
.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἴσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπτὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάρτου και παραθέσατε ίχνογράφημα (ή φωτογραφίαν)

Mr. Josephine M. G. G.

καλός

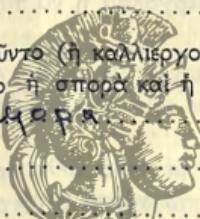
二〇四

- 6) Ποιά πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν)εις τὸ ὅργωμα καὶ πᾶς καλοῦνται οἱ βοηθοί οὕτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

ΑΚΡΩΤΙΣ

- 7) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά τὴν σποράν ὄσπριών; Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ τὴν καλλιέργειαν ἔκάστου εἶδος; **Μεθοδολογία**

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ἢ καθλιεργούνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

.. ప్రాంగణం కొని కాంపాగ్నిస్ లీఫులు కూ.

Іркутськ. 1921. 05. Фото Ганн. Мар. Моліфов.

- 9) Πώς έγίνετο πρό του 1920 (ή σήμερον) η καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ή ἔφυτεύοντο, εἰς αὐλάκια ή πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

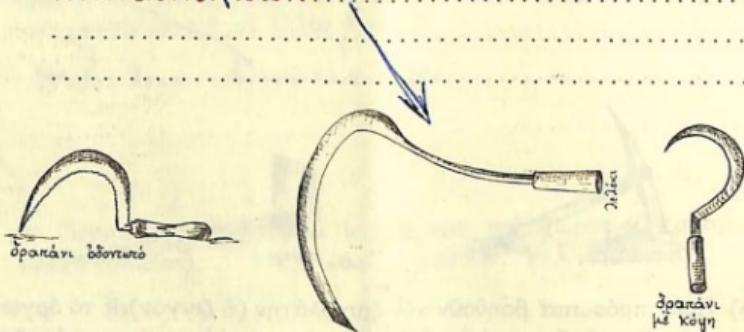
B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Με ποιον έργαλείον έθεριζοντο παλαιότερον τα δημητριακά.
(Παραθέσατε τό δνομα και ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν αύτού.)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Μὲ λό δρεπάνι.

Ἐάν ἡσαν (ἢ είναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρατακοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

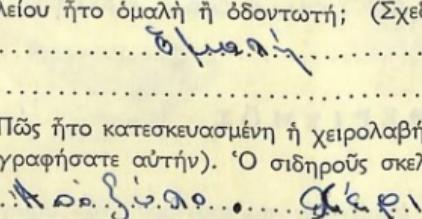
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖσα ὅλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

- 3) Ἡ λεπτὸς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὁδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἡ φωτογραφήσατε αὐτήν). 'Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

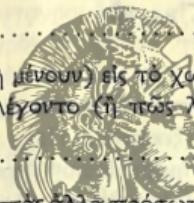
- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτὰ τὰ θεριστικά ἔργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ...
 6) "Τό παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δισπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) Καὶ ἡμέρα... μέρη. Μ.Ι.Κ.Α.Ι.Ο.Υ.Π.Ο.

β.: Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἔθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. .Εἰς...ὑψο...ο..το..α..β..η.....

- 2) Οι στάχυες πού έμεναν (ή μενούν) είσ το χωράφι μαζί με τήν ρίζαν μετά τόν θερισμὸν πῶς ἐλέγουντο (ή πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Σταχ. αερογ. α.δ.α

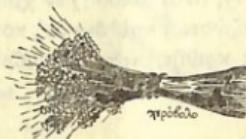
ΑΘΗΝΩΝ

- 4) Πώς τοποθετούνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἑδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἔκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὑρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

fract., as, susp. as as, 22x... 0.02x... 0.015...

Am. eagle... esp. in the west and east. L. 20.5-22
plus a wing 20 - 13 -

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπό ἄλλον τόπουν καὶ ποίουν ;

Θερίζουν αἱ οἱ ἐνδρεὶς αἱ γυναικεῖς

- 2) Πῶς ἡμείθοντο οὗτοί με ἡμεριμίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπήν (ξεκοπής). Ποιοι ἦτο μὲν ἀμειβόμενοι χρήματα ἢ εἰς εἶδος ; Τὸ δὲ ἡμεριμίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ ; (Παραβεβλήσατε μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Οἱ αἱ ημεριμίσθιοι
2) Κατακτηταροσία
εγκαταστάσεις

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; 'Επίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των) ;

Οἱ οἱ

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

? Εἰς τὴν ἡμέραν της ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός
..... Καταγράψατε αὐτά.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Προσφέρετε.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθιαν, τὴν δποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου γίνεται σχετικὸν ἢ ἄλλο τι σχέτικον.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίον ἡμέραν ; Ἀμέσως μετά τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἐπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

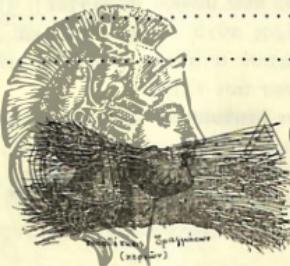
..... Α. ή Β. ή Γ.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δεσμιον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ο. Δελέγ... π.ν. Αρμενικόν. Στάχυς. Δεμάτια
πια.. παι.. λα.. ε.ν.ο.ν.β.ε.λ.α.σ.ο.ν.. σ.λ.α.. Σ.δ.ώ-
ν.ι.α.. ε.. π.α.ν.λ.α.σ.ρ.ί.. λα! ? Γ.ε.ν.α.ν.. β.ε-
μ.ι.α.ρ.τ.ι.η.,.. θ.δ.ά.ρ.λ.α.. παι.. Θ.η.γ.α.ρ./.ε.γ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δεστιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν Ιδίαν θέσιν ἢ συνεκτρώνοντο εἰς ὡρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

β.26. α.ο.ν.ι.θ.λ.α..ν.λ.ε..λ.ν.α..ο.ν.6.θ.ε.ρ.ρ. Γέρα-
π.α. (β.λ.α..γ.ο.τ.ι.κ.ρ.τ.)..γ.ε.ρ.λ.ι.ο.....

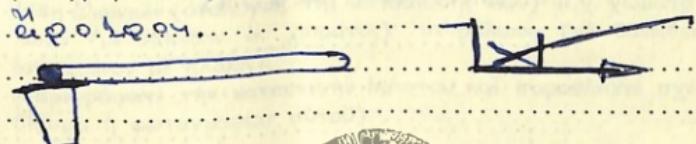
ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας;

τοῦ 1885 οὐραίου

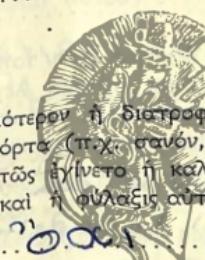
Πότε γίνεται ή σπορά ή τό φύτευμα αύτης
Σε παραδοσιακή γλώσσα: Αυτή είναι η σπορά.

- 2) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή έξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν, ή φωτογραφίαν... Οι παραδοσιακές σπορές.

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Έσμυνθίζετο παλαιότερον ή διετροφῇ τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ σηρεῖ χόρτο (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκυφι); Εάν ναί, περιγράψατε πῶς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἐπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ η φύλαξις αὐτοῦ.

- 2) Πότε θερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἔργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἔργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α.) 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.
.....Εἰς... λίν... ἀλωνισμόν.
- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις: εἰς σωρόν; Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεων;
.....Θεμωνοστάσι... οντο... θεμωνιάστρα...
.....Αρδόνο... λοσο... θεμωνιάσιμο.
- 3) 'Υπήρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρά εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. δχι εἰς τὸ ἀλώνι;
.....Εἰς... λό... ἀλωνισμόν.
- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;
.....Τη... οικο... λα... θεμωνιάσιμον

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλάς οἰκογένειας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποιάν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;
-
.....
- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;
-
.....
- 7) Εἰδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)
-
.....
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἑκαστὸν ἔτος πρὸ τῆς ἐμβέβησης του ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου; καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπόλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθῶς διὰ μείγματος κόπρου βιῶν, καὶ ἀχύρων)
-
.....
- 9) Ἡ ὥστη προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ώρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν;
-
.....
- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

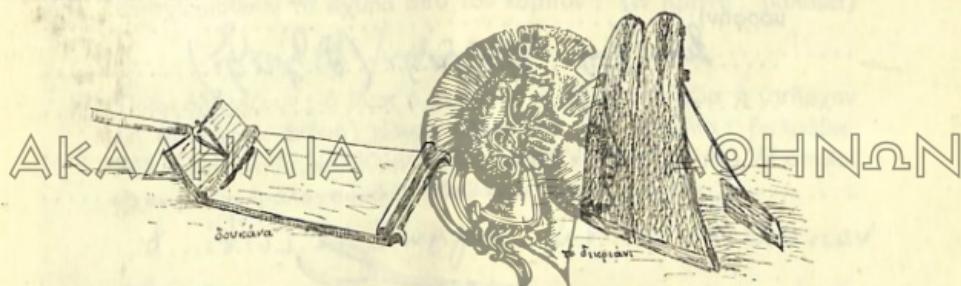
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζώων (βιῶν, ἵππων, κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυρωποῖσιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφέρουμενῶν ζώων (βιῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου εὔλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καθοῦμενός, στηγανός, στρούλουρας, δουκάπι, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ οποίου ἔξαρτωνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ανωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἴς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ δόποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διαστηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἑνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικάς φωτογραφίας ή ίχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὔτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίστης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποία δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυούμενων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Φωτογραφία. Αρχ. Γ. Καραϊσκάδης
Παλαιότερον τούτο τοιούτο θα έπειτα
γίνεται μεταστατικό.

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην;

..... Αναρχίαν προστάτην την.....

12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἔργα λείπει εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὅδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν)

..... Λεπτομέρεια της στολής της θεάς της αρχαίας ομορφιάς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἀκόπους στάχυς;

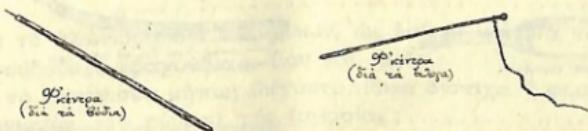
..... Ρίπτει τὰ ζῷα γεωργὸν

14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν δόηγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι ἀλλασχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος είλη καὶ ποία ἢ κατασκευή της; (Σχεδιάστε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)

..... Μετατρέψει την βουκέντρη

- 15) Πώς λέγεται ή έργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

.....Γέρωντες.....ενδοξερού.....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

.....Ευνηδούς.....καλεγανε.....

- 17) Ποῖοι ὀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲν ιδικὰ τοῦ ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ὀλωνισταί (ἐν Αίτωλίᾳ: βελμάδες, στηλατοπάνηδες, καλούμενοι ὀλωναραῖσι καὶ φωγαῖστες), οἱ διποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

.....διδυτούς.....γινεται.....ειτε.....ειδικα.....οντα.....
.....γινεται.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῷα καὶ μὲν ὀλωνιστικὸν ἔργαλειον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἀλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπτανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

.....ζῷα.....

- 19) 'Ο κόπτανος οὗτος πῶς ἐλέγετο' ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα του;

.....ζῷα.....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὸ ποιᾶ δημητριακά ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, βεβιθιῶν κλπ.)
-

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνέλάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ὅλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὸ τὰ δημητριακά μεγάλων παραγωγῶν;

.....

.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
'Εγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἔδαφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δῆλο. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ὀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ
-

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἄλωνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἔτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικά δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἑργασίας ;

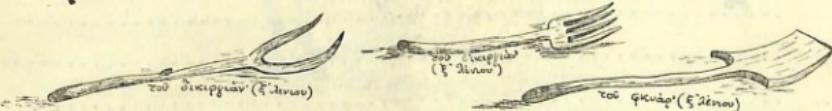
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας σύττες)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΩ 1960 ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΘΗΝΗ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ετοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αἴτωλίᾳ : λειώμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἑργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειώμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην :
θρινάκι, εἰς Αἴτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, δλλαχοῦ : δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.. .

Μάλαμα Λειώμα

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

.....*λεγῆμεν... νηρὸς πρωτογονού... δημητρίου... ἐθίμια
Κίσσας... πλευράς... πλευράς... πλευράς... πλευράς... πλευράς...
Πλευράς... πλευράς... πλευράς... πλευράς... πλευράς... πλευράς...
πλευράς... πλευράς... πλευράς... πλευράς... πλευράς...*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

.....*θερινόν...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκας εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;

.....*λευκίδης... αὐτρός...*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χοινιδρά τεμάχια τῶν στοχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἴς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπός ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνυθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ώστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

.....*κόντυλος... κόμπος... λευκίδης... αὐτρός...*

18

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ώς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα) διὰ ποῖα δημητριακά συντίζεται τοῦτο . . .

..... Μ.ι. Κρήτης... πεδούσιον... εγγενέσιμον
μ.ι. πό... Εχοντα . . .

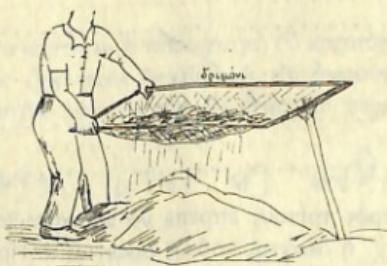
- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..... Μ.ι. πάτ... Β.ηγ. ι.σ.νε.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; Η δι' ἀλλῶν μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ δπάς διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὑλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

.....M. E. B. J. S. M. i. Ko. 6 M. 1 v. 0

- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπός σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δέ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

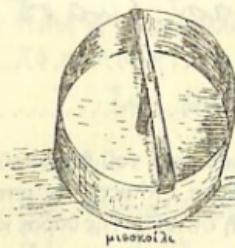

- 8) "Α λ λ α ἔ θ i μ α προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπός (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

- γ'.1) Ποῖαι δόφειλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ καὶ ίχνο-γράφημα αύτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....

...Μὲν τὸ μίσθιον γράψας θεοὺς τοὺς ἀντίδινα
Μαυριαγίην.....

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἰδος εἰς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μετρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἡ φωτογραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποια δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Δι τὸ εοιτι μίσθιον γράψας

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶν) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πᾶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την ύπαιθρον ;
.....
.....

- 5) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή διαλογή τοῦ σπόρου. Κατά τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἡ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

.....
.....
.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ή διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἡ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἡ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ;

.....
.....

Πῶς λέγεται η πλεκτή αὕτη ; Ποίου τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποσον χρόνῳ ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ήμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμαφωτιᾶς εἰς τὸ ύπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχας (κάψιμο τοῦ Ιούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

.....
.....

Εἰς ποίας ήμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

- β'. 1) Ποιοι άνάπτουν τήν πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;
.....
.....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποιον μέρος ;
.....

3) Πῶς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Die Ausbildung der Kinder ist ein großer Vorgang.

reduces the risk of developing new diseases. This is the case with the new *Escherichia coli*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

AΘΗΝΩΝ

- γ'. Ποιαί αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπου διὰ κάθε πυράν ;
 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἔσκριτα, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
 Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

Καθ. τ. οι.

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

circumstances surrounding his wife
and family.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αύτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

.....
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὅμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὅμοιώματα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΩΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ